

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2022, în cauza penală privind-l pe

CERESCO Cristian XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX, viza de XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.08.2021 – 22.10.2021;

Instanța de apel: 21.12.2021 – 13.09.2022;

Instanța de recurs: 14.11.2022– 07.12.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22 octombrie 2021, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Ceresco Cristian a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de

- art. 151 alin. (1) Cod penal la 3 (trei) ani și 4 (patru) luni închisoare;
- art. 287 alin. (3) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 3 (trei) ani și 5 (cinci) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei definitive stabilite lui Ceresco Cristian, pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani, cu obligarea lui Ceresco Cristian în perioada de probațiune să participe la programe probaționale.

S-a încasat de la Ceresco Cristian cheltuielile judiciare în sumă totală de 544 (cinci sute patruzeci și patru) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Ceresco Cristian la 26.07.2021, aproximativ orele 17:30, aflându-se pe XXXXX, care constituie loc public, ignorând regulile de conduită în public, utilizând cuvinte necenzurate și injurioase, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, încălcând grosolan ordinea publică, manifestând o obrăznicie deosebită, a iscat un conflict cu Sporîhin Vasile, în urma căruia l-a agresat fizic și verbal pe ultimul, aplicându-i lovituri cu pumnii, picioarele și o bătă din lemn în regiunea capului și peste diferite părți ale corpului, cauzându-i victimei Sporîhin Vasile conform raportului de expertiză judiciară nr. 202102D1288 din 16.08.2021 vătămare corporală gravă.

Tot el, la 26.07.2021, aproximativ orele 17:30, aflându-se pe XXXXX, dându-și seama de acțiunile sale infracționale, l-a agresat fizic și verbal pe Sporîhin Vasile, aplicându-i lovituri cu pumnii, picioarele și o bătă din lemn în regiunea capului și peste diferite părți ale corpului, cauzându-i victimei Sporîhin Vasile conform raportului de expertiză judiciară nr. 202102D1288 din 16.08.2021: Traumatism cranio-cerebral manifestat prin contuzie cerebrală gravă; fractura osului frontal pe dreapta cu implicarea ambelor lamele cu trecerea pe peretele superior a orbitei drepte; fractura osului temporal și parietal pe dreapta (ambele lamele); hematom subdural frontal pe dreapta cu trecere bazală și spre regiunea temporală, pneumocefalee frontal pe dreapta, zone de contuzie cerebrală frontal pe dreapta, hemoragie subarahnoidiană regiunea frontală, hemosinus total maxilar drept, parțial a sinusului frontal drept, sinusurilor sfenoidale și celulelor etmoidale pe dreapta; fractura liniară a apofizei temporale a osului zigomatic pe dreapta, edem al țesuturilor moi cu bule de aer la nivelul țesuturilor moi a spațiului retrobulbar și periorbitale pe dreapta; echimoză la nivelul regiunii periorbitale pe stânga; plagă contuză la nivelul regiunii frontale și degetul I a mâinii drepte; excoriații la nivelul feței, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, în timpul și circumstanțele indicate, care prezenta pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă.

Astfel, prin acțiunile sale Ceresco Cristian a comis infracțiunile prevăzute la art. 287 alin. (3) Cod penal- huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, acțiuni care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale și art. 151 alin. (1) Cod penal- vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, *procurorul a depus în termen apel* prin care solicita casarea parțială a sentinței, din motivul blândeții pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-l declara culpabil pe Ceresco Cristian de comiterea infracțiunii prevăzute de:

- art. 287 alin. (3) Cod penal la 4 ani închisoare;

- art. 151 alin. (1) Cod penal la 6 ani închisoare.

Prin aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Prin aplicarea prevederilor art. 90¹ alin. (1) Cod penal, pedeapsa stabilită lui Ceresco Cristian se va suspenda parțial, primii 4 ani din pedeapsă urmând a fi executate în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei de 4 ani de suspendat condiționat pe un termen de probă de 4 ani.

În motivarea apelului procurorul a invocat că, considera greșită aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece nu a ținut cont de circumstanțele cauzei că inculpatul a cauzat victimei vătămare corporală gravă. La fel, instanța nu a ținut cont de faptul că în prezent pe teritoriul țării dar în marea majoritate în mun. Chișinău, se comit cu frecvență astfel de infracțiuni, în urma cărora în locuri publice pătinesc cetățenii, iar aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, îi încurajează pe infractori să încalce ordinea publică și să atace nestingherit persoanele, aplicând și diferite obiecte adaptate pentru cauzarea leziunilor corporale.

Mai mult ca atât, aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei, creează în societate perceperea precum că organele de drept și justiția nu își îndeplinesc corect obligațiile stabilite prin lege și creează tratări diferite în ceea ce privește corectitudinea actului justiției, deoarece sfidarea ordinii publice și aplicarea violenței față de cetățeni, atentează atât asupra orânduirii sociale, cât și asupra eficienței statului de a asigura protecție cetățenilor său, drept consfințit în Constituția Republicii Moldova.

Prin urmare, instanța greșit a considerat că îndreptarea și corectarea lui Ceresco Cristian este posibilă fără izolare de societate, aplicându-i pedeapsa sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune.

Pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, de cetățeni, precum și de valorile sociale, astfel, corectarea și reeducarea inculpatului va fi posibilă prin izolarea acestuia de societate, deoarece circumstanțele menționate indicau la faptul că inculpatului urma, ca măsură de pedeapsă, să-i fie aplicată o pedeapsă reală cu închisoare.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2022, apelul procurorului a fost admis din alte motive, inclusiv din oficiu, conform art. 409 Cod de procedură penală, s-a casat total sentință și s-a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prim instanță, prin care Ceresco Cristian a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 151 alin. (1) Cod penal la 4 (patru) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Conform art. 90 Cod penal s-a suspendat condiționat executarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani;

- art. 287 alin. (3) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis și s-a liberat de executarea acestei pedepse în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, cu încetarea procesului.

S-a încasat de la Ceresco Cristian în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 544 (cinci sute patruzeci și patru) lei.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, apreciind probele pe cauza penală cu respectarea prevederilor art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a conchis că, Ceresco Cristian a comis infracțiunile prevăzute la art. 287 alin. (3) și 151 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 70, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În speță, infracțiunea prevăzută la art. 151 alin. (1) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor grave, Ceresco Cristian se căiește sincer în cele comise și a solicitat examinarea cauzei în procedura specială prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, circumstanțe ce atenuază sau agravează răspunderea nu au fost stabilite.

Având în vedere prevederile art. 90 alin. (1) și (2) Cod penal, de faptul că inculpatul are o ocupație permanentă, s-a aflat în detenție aproximativ trei luni, este la prima abatere de la legea penală, instanța de apel a concluzionat că anume suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea și acordarea posibilității acestuia, ca în perioada de probațiune, prin comportare exemplară, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, va oferi o mai bună protecție intereselor societății, decât izolarea vinovatului de societate.

Totodată, în cadrul ședinței în instanța de apel inculpatul susținut de avocata Arnaut Sorina au solicitat aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Prin urmare, înainte de a aplica actul amnistiei, instanța a determinat dacă inculpatul întrunește condițiile stabilite de art. 1 din Legea nr. 243, care stipulează că „Prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2- 5, 7, 8”. Prin urmare, s-a

conchis că, pentru aplicarea amnistiei față de inculpat, este suficient să fie întrunite cel puțin unul dintre criteriile enumerate supra.

În speță, inculpatul întrunește condițiile prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 243 din 24.12.2021, potrivit căreia procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, or sancțiunea prevăzută la art. 287 alin. (3) Cod penal prevede pedeapsă sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani, de aceea, raportând la caz cele consemnate, Ceresco Cristian cade sub incidența prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24.12.2021.

Conform art. 227 Cod de procedură penală, instanța de apel a dispus încasarea cheltuielilor judiciare pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară în sumă de 544 lei, de la inculpat în beneficiul statului.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în latura penală, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivare recurentul a indicat că, instanța de apel la emiterea deciziei a ignorat prevederile art. 61, 75 Cod penal, or, circumstanțele comiterii infracțiunii și comportamentul inculpatului denotă că cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este pedeapsa cu închisoare, această concluzie derivând și din gravitatea faptei comise și de pericolul social al acesteia.

Astfel, consideră recurentul că instanța de apel nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de personalitatea lui, pronunțând o decizie neîntemeiată, în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Recurentul remarca că instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită, ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială, care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

În acest context, recurentul a considerat că decizia adoptată în prezenta cauză penală, la motivarea stabilirii pedepse contravine prevederile art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece ea nu cuprinde motivele de aplicare a pedepsei mai ușoară și motivele de aplicare a pedepsei cu suspendare condiționată a executării ei.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Din contextul recursului declarat de procuror se constată că ultimul a invocat temeiuri de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală și critică soluția instanței de apel, din motiv că, în opinia sa, instanța eronat a respins apelul și a stabilit o nouă pedeapsă prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Potrivit textului recursului, recurentul nu a concretizat care din temeiurile pct. 6) le pune la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate de legislator este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu-și găsesc confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

De asemenea, se constată că procurorul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, menționând că prin decizia contestată, inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă prea blândă raportată la faptele comise de acesta, de aceea, la caz, a fost aplicată pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale, instanța nemotivându-și suficient hotărârea în acest aspect, adică critică primordial aplicarea art. 90 Cod penal față de inculpat.

Verificând materialele dosarului în raport cu criticele enunțate, Colegiul penal conchide că la judecarea apelului instanța a examinat cauza în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) și 101 Cod de procedură penală, a ținut cont de motivele expuse de instanța precedentă, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunilor incriminate în baza art. 287 alin. (3) și 151 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin statuarea faptului că a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală în coraport cu prevederile art. 90 Cod penal în partea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal și Legea privind amnistia în partea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana vinovatului, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Față de cele ce preced, Colegiul penal consideră că temei pentru aplicarea unei pedepse mai aspre, cu închisoare reală, în privința inculpatului la moment nu se constată, or, pedeapsa stabilită răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, de

corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Instanța de recurs notează că, pentru a se reține eroarea de drept stipulată în pct. 10) și pentru a se statua că s-au aplicat pedepse individualizate contrar exigențelor legale, instanțele de fond urmau să facă abstracție de prevederile art. 75 și 90 Cod penal, care reglementează criteriile generale de individualizare a pedepselor și condițiile de aplicare a institutului suspendării condiționate, în raport cu circumstanțe agravante și atenuante etc., ținând seama de limitele stabilite în partea specială a Codului.

Colegiul penal respinge ca neîntemeiat argumentul procurorului precum că, pedeapsa stabilită acestuia este prea blândă și una inechitabilă, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională caracterului și gradului prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, motivului și scopului celor comise, persoanei celui vinovat, caracterului, circumstanțelor ce atenuază sau agravează răspunderea, și anume, la caz, trebuie avute în vedere că inculpatul a comis infracțiuni, a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, este la prima s-a abatere de la lege, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, circumstanțe atenuante sau agravante nu au fost stabilite.

Mai mult ca atât, procurorul, solicitând excluderea prevederilor art. 90 Cod penal la aplicarea pedepsei în privința inculpatului, nu a invocat careva motive care ar justifica aplicarea unei pedepse cu executare reală, or, criticile formulate de procuror au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale și în instanța de apel și cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, iar argumentele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul concluzionează că, instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată, care corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, iar temeiurile invocate de recurent nu persistă în cauză, fapt ce permite declararea inadmisibilității recursului pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-a aplicat inculpatului pedeapsa individualizată conform prevederilor legale, astfel încât recursul ordinar declarat de procuror este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat de procuror sunt vădit neîntemeiate.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2022, în cauza penală privindu-l pe CERESCO Cristian XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 ianuarie 2023.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN